

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA KONKURS POLONISTYCZNY DLA KLAS IV-VIII UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP WOJEWÓDZKI 2020/2021

Model oceniania – etap wojewódzki

Blędy ortograficzne występujące w odpowiedziach do zadań otwartych krótkiej odpowiedzi (1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 17) obniżają ocenę zadania o 1 punkt niezależnie od ich liczby. Jeżeli odpowiedź jest nieczytelna, sprawdzający ocenia ją na 0 pkt.

Zapisy w brudnopisie oraz poza wyznaczonymi miejscami nie podlegają ocenie.

Nr	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów
1	W odpowiedzi uwzględniono zarówno to, że Ender był trzecim dzieckiem swoich rodziców, jak i to, że nie pozwalano rodzicom na więcej niż dwoje dzieci. Przykładowa odpowiedź: Określenie Trzeci oznacza to, że Ender był trzecim dzieckiem, mimo że rodziny nie mogły mieć więcej niż dwoje dzieci.	1 p. za odpo- wiedź składającą się z obu elemen- tów bez błędów rzeczowych.
	Uwaga, jeśli odpowiedź zawiera jakikolwiek błąd rzeczowy, nie przyznaje się punktu.	
2	F, P	1 p. za obie po- prawne odpowie- dzi
3.	A. Odpowiedź odwołuje się do potwierdzenia chęci wyjazdu, a także do sprawdzenia rzeczywistych motywacji Endera i tego, czy rozumie swoje położenie. Przykładowa odpowiedź: Graff chciał, aby Ender potwierdził to, że jest gotowy do wyjazdu. Uznał, że dopiero w ostatniej wypowiedzi Ender wykazał się zrozumieniem swojej roli i grozy sytuacji, co wyraził kiwnięciem głowy. B. Odpowiedź odwołuje się do takich cech, jak odpowiedzialność, poczucie obowiązku, gotowość do poświęceń, dojrzałość, determinacja, przenikliwość lub innych,zgodnych z tekstem. Konieczne jest wskazanie przykładu tej cech obecnego we fragmencie. Przykładowa odpowiedź: Ender okazał się zdeterminowany, ponieważ mimo niechęci i strachu postanowił wstąpić do Szkoły Bojowej.	2 p. (po 1 p. za pełną i poprawną odpo- wiedź w każdym podpunkcie)
4.	Utworzone zdania są poprawne językowo. Uwaga, jeśli odpowiedź zawiera jakikolwiek błąd językowy, nie przyznaje się punktu za daną część zadania. GRA - w utworzonych zdaniach pojawia się 'gra' (czasownik, 3 os. l.p., cz. ter.) oraz 'gra' (rzeczownik, M. l.p.). Użycie w zdaniach tylko rzeczowników nie jest poprawną odpowiedzią.	2 p. (po 1 p. za utwo- rzenie pary po- prawnych grama- tycznie zdań za- wierających ho-
	UWAGA! Nie ma możliwości zmiany formy gramatycznej. PION - w utworzonych zdaniach wykorzystano dwa znaczenia wyrazu: 1) pion szachowy, 2) pion w dowolnym znaczeniu odnoszącym się do kierunku, np. kierunek werykalny, narzędzie do wyznaczania tego kierunku, wertykalny układ instalacji w budynku itp. Użycie w zdaniach znaczeń wymienionych tylko w punkcie drugim nie jest poprawną odpowiedzią.	monimy)
5.	Przykładowe odpowiedzi: A. Emocja: fascynacja, oczarowanie, zachwyt, podziw	2 p.

	Przyczyna emocji: pani Coulter była odkrywczynią i piękną kobietą, wspaniale opowiadała o swoich doświadczeniach B. niepewność, poczucie zagrożenia, zaskoczenie, przejęcie Przyczyna emocji: nieświadomość swoich dalszych losów	po 1 p. za po- prawnie wypeł- nienie jednego <u>wiersza</u> tabeli
	Należy uwzględnić wszystkie odpowiedzi zgodne z cytatami i fragmentem powieści.	
6.	łatwo (upodobnienie / ubezdźwięcznienie/ ubezdźwięcznienie postępowe)	1 p. za wybór
	white (where the state of the s	właściwego
	Uwaga! Nie uznaje się odpowiedzi wskazującej nieprawidłowy kierunek (wsteczny) zjawiska fonetycznego.	wyrazu i nazwanie wy- stępującego w
	Uwaga, jeśli odpowiedź zawiera jakikolwiek błąd rzeczowy, nie przyznaje się punktu.	nim zjawiska fo- netycznego.
7.	W odpowiedzi:	3 p.
	- uczeń podaje numery 3 symboli	(po 1 p. za odpo-
	- objaśnia znaczenie 3 symboli	wiedź wyjaśnia-
	- w objaśnieniu uczeń odnosi się do treści powieści (np. zamieszkanie z panią Coulter/matką,	jącą związek da-
	wyjazd na północ w poszukiwaniu zaginionych dzieci, poznanie sojuszników: Cyganów,	nego symbolu z
	pancernego niedźwiedzia, aeronauty, powstrzymanie Magisterium)	losami Lyry opi-
	Odpowiedź nie jest uznawana za poprawną, jeśli nie wyjaśnia związku pomiędzy sym-	sanymi w powie-
	bolem a wydarzeniami z życia Lyry.	ści)
	Nie uznawane za poprawne są odpowiedzi ogólne, niepowiązane z konkretnymi wyda-	,
	rzeniami utworu np. spotkanie, niebezpieczeństwo, zdrada, podróż.	
8.	Udzielona odpowiedź musi odnosić się do obojga bohaterów.	2 p.
	<u>Podobieństwo</u> w początkach historii Endera i Lyry, np.:	(wskazane podo-
	- młody wiek bohaterów w chwili pojawienia się wezwania do wyprawy,	bieństwo – 1p.
	- wyjazd w celu zdobycia wiedzy i umiejętności,	wskazana róż-
	- oboje podejmują udział w misji dobrowolnie.	nica – 1p)
	Różnica w początkach historii Endera i Lyry, np.:	1,
	- Lyra nie ma świadomości prawdziwych intencji pani Coulter, Graff wyjaśnia Enderowi, co	
	go czeka.	
	- Lyra nie ma świadomości, jaka odpowiedzialność na niej ciąży, Ender jest tego świadomy.	
	- Lyra wyrusza na wyprawę, ponieważ porwano i uwięziono bliskich jej ludzi, Ender prze-	
	ciwnie - nie ma żadnego osobistego powodu, kieruje się wyłącznie poczuciem obowiązku,	
	mając świadomość, że poświęca w ten sposób swoją relację z ukochaną siostrą.	
	Należy uwzględnić wszystkie odpowiedzi zgodne z treścią obu powieści, odnoszące się	
	do losów bohaterów na początku, na etapie "wezwania do wyprawy". Nie uznaje się	
	podobieństw i różnic dotyczących charakteru bohaterów i innych ich cech oraz podo-	
	bieństw i różnic na innych etapach opowieści.	
9.	Treść (2 p.): odpowiedź zawiera opis zwierzęcego dajmona (nie przyznajemy punktu za	3 p.
7.	samą charakterystykę-musi pojawić się element opisu- wielkości, kolorystyki itp.)	o p.
	(1 p.) wraz z pogłębionym <u>uzasadnieniem wyboru</u> jego gatunku i wyglądu w odniesieniu	
	do osobowości Endera przejawiającej się w jego zachowaniu (1 p.).	
	Nie przyznaje się punktów za wskazanie gatunku zwierzęcia bez opisu ani za uzasadnienie	
	nieodwołujące się do faktów z powieści (np. zawierające jedynie nazwy cech Endera).	
	Język i zapis (1 p.): wypowiedź jest bezbłędna pod względem języka, interpunkcji i ortogra-	
	fii.	
	Za wypowiedź krótszą niż pięć zdań odejmuje się 1 punkt od przyznanych.	
10.	B, D, E	1 p.
11.	A, D	1 p.
12.	Przykładowe odpowiedzi:	2 p.
12.	1. Bądź otwarty na nowe doświadczenia.	(1 p. – popraw-
	2. Okazuj szacunek tym, których chcesz poznać.	ność meryto-
	3. Nie zmieniaj innych na swój obraz.	ryczna
	4. Bądź pokorny.	1,02114
<u> </u>	т. Буш рокотту.	

	5 Nicomandagai ai a	1 m forms
	5. Nie wywyższaj się.	1 p. – forma
		trybu rozkazują-
10	1.0.4 5	cego)
13.	1, 3, 4 - T	2 p. – za cztery
	(błędne- 2)	poprawne oceny
		prawdziwości
		1p. za trzy po-
		prawne oceny
		prawdziwości
14.	zapis tytułu – "Solaris"	2 p. za popraw-
	zapis cytatu – "pamfletowym tonie rekonstrukcji stanu badań planety"	nie wypełnione
	zapis wyrazów w znaczeniu innym niż potoczne – "życia", "inteligencji".	dwa wiersze ta-
	Nolate vyra oladnić vyra vytkia odnovniadni odalovatnia olanička o finikaja ovdavakovni vyra	beli;
	Należy uwzględnić wszystkie odpowiedzi adekwatnie określające funkcję cudzysłowu w po-	1 p. za popraw-
	danych przez ucznia przykładach z tekstu.	nie wypełniony
	Nie przyznaje się punktu za poprawne wypełnienie danego wiersza tabeli, jeśli nie za-	jeden wiersz ta-
	stosowano cudzysłowu w zapisie przykładu.	beli.
15.	Wypowiedź zawiera <u>stanowisko</u> ucznia oraz <u>argument</u> adekwatny wobec stanowiska po-	1 p. za odpo-
15.	party przykładem.	wiedź spełnia-
	Np.	jąca podane wa-
	Uważam, że była to dla Neo przeszkoda w realizacji misji. Gdyby wcześniej uwierzył w swoje	runki
	przeznaczenie, miałby większą pewność siebie i dzięki temu szybciej mógłby podjąć walkę z	Tomic
	Matrixem.	
	lub:	
	Uważam, że brak wiary w przeznaczenie pomógł Neo. Dzięki temu podejmował świadome	
	decyzje i brał za nie odpowiedzialność. Od Wyroczni dowiedział się, że nie jest Wybranym,	
	a mimo to stał się liderem w walce.	
	a mino to stat stę tractent w water.	
16.	W odpowiedzi uczeń może nawiązać do dowolnie wybranego tekstu kultury. Punktowane są	2 p.
	tylko odpowiedzi zawierające wyjaśnienie, czemu dane nawiązanie służy w utworze.	(1 p. z podanie
		tytułu utworu z
	Na przykład:	programu mery-
	"Zorza polarna" – nawiązania do greckich nazw: <i>aletheiometr</i> to miernik prawdy, <i>dajmon</i> to	torycznego etapu
	grecka nazwa duszy, tworzą realia świata przedstawionego.	III konkursu oraz
	"Gra Endera" – Valentine jako autorka wystąpień politycznych przybrała pseudonim Demo-	wskazanie na-
	stenes, nawiązując do postaci greckiego polityka, autora filipik, przeciwnika Filipa Mace-	wiązania do kul-
	dońskiego, ukazuje to stosunek Valentine do polityków.	tury antycznej; 1
	"Matrix" – postać wyroczni, nawiązanie do starożytnej wyroczni w Delfach, przedstawia	p. za objaśnienie
	wyrażoną w filmie koncepcję losu, przeznaczenia.	funkcji tego na-
		wiązania)
17.	Odpowiedź musi zawierać stanowisko twierdzące lub zaprzeczające. Pełna odpowiedź za-	2 p. za spełnienie
	wiera argument poparty przykładami z OBU tekstów kultury (2 p.)	wszystkich wy-
	Odpowiedź częściowa zawiera argument poparty przykładem z jednego tekstu kultury (1 p.)	magań (stanowi-
	W odpowiedzi uczeń może odwołać się na przykład do:	sko, argument,
	- symultaniczności (na obrazie przedstawiono kilka nakładających się na siebie przedstawień	odwołania do
	postaci i miasta, podobnie w filmie akcja toczy się równocześnie w rzeczywistości i w Ma-	obu tekstów kul-
	triksie)	tury);
	- pozycji postaci kobiecych (na obrazie są przedstawione jako obserwatorki sceny z życia,	1p. za spełnienie
	mają pozycję "perspektywy boskiej", w filmie taką pozycję mają na przykład maszyny, ale	częściowych wy-
	także wyzwoleni ludzie – obserwujący nieświadomych mieszkańców Matriksu)	magań (stanowi-
	- kolorystyki (na obrazie przedstawiono kontrastujące ze sobą sceny – w żywych kolorach	sko, argument,
	żółci i czerwieni oraz szarości, w filmie świat Matriksu jest kolorowy, a świat prawdziwy –	odwołania do
	szary)	jednego tekstu
		kultury).
	I	Kaitary j.

- dynamicznej kompozycji (na obrazie linie skierowane są w różnych kierunkach, kształty i ich relacje przestrzenne wywołują wrażenie chaosu, filmowa akcja rozwija się w szybkim tempie z niespodziewanymi zwrotami). 18. 20 p. UWAGA! Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 200 słów, jest oceniana wyłacznie w kryteriach: I. realizacji tematu wypowiedzi, II. elementy retoryczne oraz III. kompetencje literackie i kulturowe. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyznaje 0 punktów. Jeżeli w wypowiedzi uczestnik w ogóle nie odwołał się do żadnego z tekstów kultury określonych w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyznaje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek - "Brak odwołania do lektur konkursowych". Za wypowiedź w innej formie niż przemówienie uczestnik otrzymuje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek – "Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu". Jeżeli wypowiedź w całości nie dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, sprawdzający przyznaje 0 pkt. Nie sprawdza się i nie zaznacza żadnych błedów w pracy. Sprawdzający umieszcza dopisek – "Praca nie dotyczy wskazanego problemu". I REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI (0-2) • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu -przemówienie. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu: wpływu działań ludzi na przyszłość. (2 p.)• Forma wypowiedzi zgodna z forma wskazana w poleceniu. Nieuwzgledniony ieden element polecenia (inny niż forma); nie odwołano się do dwóch tekstów literackich i filmu z programu merytorycznego konkursu lub w pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu (1 p.) • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma): nie odwołano się do dwóch wymaganych tekstów kultury z programu merytorycznego konkursu LUB nie odwołano się do dwóch tekstów literackich i filmu z programu merytorycznego konkursu i w pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu (0 p.)**II ELEMENTY RETORYCZNE (0-4)** UWAGA! Argumentowanie nie polega na streszczaniu utworów. Pogłebiona argumentacja: piszacy wprowadza do tematu, zajmuje stanowisko wobec problemu; argumentacja jest trafna wobec przyjętego stanowiska i jest logicznie powiązana z wnikliwą i rzeczową interpretacją faktów wybranych z tekstów kultury; argumentacja prowadzi do wniosków innych niż powtórzenie tezy. • Co najmniej dwa argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane sa odpowiednimi przykładami. • Argumenty/przykłady są w dostrzegalny sposób LOGICZNIE uporządkowane np. są przedstawione według wagi albo są zapisane w porządku: argument – kontrargument. Praca spełnia dwa wymagania na 4 punkty, a trzecie wymaganie na 2 punkty - (3 p.) • Powierzchowna argumentacja: piszacy zajmuje stanowisko wobec problemu, ale go nie objaśnia; argumentacja jest trafna wobec przyjętego stanowiska i powiązana z wybranymi tekstami kultury; w wypowiedzi brak wnikliwości; wnioski nie wykraczają poza powtórzenie tezy.

• Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzysta-

• Argumenty/przykłady są uporządkowane częściowo lub pozornie (2 p.)

nie przykładów w funkcji argumentacyjnej.

Podjęta próba argumentowania stanowiska. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie. Przykłady są uporządkowane częściowo lub pozornie. (1 p.)

• Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p. (0 p.)

III KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE (0-4)

Za każdy błąd rzeczowy odejmuje się 1 punkt w tym kryterium.

Za brak tytułu lub autora przywołanego utworu jest odejmowany 1 punkt. W przypadku dwóch lub trzech utworów omówionych bez wskazania tytułu lub autora odejmowane są maksymalnie 2 punkty.

Uwaga! W ocenie tego kryterium nie chodzi o liczbę przywołanych przez ucznia utworów, a stopień ich znajomości i umiejętność wybrania treści przydatnych do argumentowania. Oznacza to, że praca, w której odwołano się do trzech utworów, może uzyskać punktację niższą niż 4 punkty, jeśli odwołania do tekstów są niefunkcjonalne względem wskazanego w poleceniu problemu, nie służą argumentacji, są zbyt powierzchowne lub ogólne.

- Zgodne z poleceniem funkcjonalne wykorzystanie faktów z <u>trzech</u> tekstów kultury: fakty z tekstów kultury osadzone są w kontekście utworów i świadczą o <u>ich bardzo dobrej znajomości</u>; fakty z utworów wyselekcjonowane są pod kontem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione (4 p.)
- Zgodne z poleceniem wykorzystanie faktów z <u>dwóch</u> tekstów kultury: fakty z tekstów kultury osadzone są w kontekście utworów i świadczą o ich doskonałej znajomości, fakty z utworów wyselekcjonowane są pod kontem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione (3 p.)
- Zgodne z poleceniem wykorzystanie faktów z <u>jednego</u> tekstu kultury: fakty z tekstu kultury osadzone są w kontekście utworu i świadczą o jego doskonałej znajomości, fakty z utworu wyselekcjonowane są pod kontem argumentacji i trafnie zinterpretowane, nie tylko wymienione, (2 p.)
- Luźny związek przytoczonych faktów z przyjętym stanowiskiem LUB podjęta próba interpretacji wymaganych tekstów w powiazaniu z przyjętym stanowiskiem, będąca w większości streszczeniem lub przytoczeniem innych informacji o tekstach (1 p.)
- Brak powiązania przytoczonych faktów z utworu z przyjętym stanowiskiem wobec problemu LUB brak interpretacji faktów z jakiegokolwiek wymaganego tekstu kultury tylko streszczanie lub przytoczenie innych informacji o tekstach bez wykorzystania ich w celach argumentacyjnych. (0 p.)

IV KOMPOZYCJA TEKSTU (0-2)

- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity (wydzielenie akapitami tylko trzech zasadniczych części wypowiedzi nie spełnia wymagań tego kryterium). Pełna spójność bez luk i zbędnych powtórzeń. (2 p.)
- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności lub podziału na akapity. (1 p.)
- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p. (0 p.)

V STYL (0-2)

Uwaga! Blędy stylistyczne inne niż dotyczące odpowiedniości i jednolitości stylu oceniane są w kategorii VII JĘZYK.

 Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi - dobór słownictwa i konstrukcji składniowych służy zarówno podtrzymaniu kontaktu ze słuchaczami, jak i argumentacji (wyjaśnianie, wnioskowanie). W każdej części pracy występują elementy stylu retorycznego lub artystycznego (pytania retoryczne, wykrzyknienia, epitety i in.) charakterystyczne dla przemówienia oraz wyrażenia czy zwroty podtrzymujące kontakt z odbiorcą.

Nieodpowiedni jest styl kolokwialny, nadmiernie poetycki, naukowy czy urzędowy	
(2 p.)	

- Wyrażenia czy zwroty podtrzymujące kontakt z odbiorcą występują jedynie na początku i na końcu pracy, nie w każdej części pracy występują elementy stylu retorycznego lub artystycznego
 - <u>LUB</u> sporadyczne usterki w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu. (1 p.)
- Wyrażenia czy zwroty podtrzymujące kontakt z odbiorcą występują jedynie na początku i na końcu pracy, nie w każdej części pracy występują elementy stylu retorycznego lub artystycznego <u>I</u> występują sporadyczne usterki w odpowiedniości oraz/lub jednolitości stylu

<u>LUB</u> brak wyrażeń czy zwrotów podtrzymujących kontakt z odbiorcą nawet na początku i na końcu pracy, nie występują elementy stylu retorycznego lub artystycznego, <u>LUB</u> styl w przewadze nieodpowiedni do treści i formy wypowiedzi (np. styl rozprawki) oraz niejednolity (**0 p.**)

VI JEZYK (0-4)

zakres środków / popraw-	0 błę-	1 błąd	2 błędy	3 błędy	ponad
ność środków	dów	1 Olqu	2 biquy	3 biquy	3 błędy
Szeroki zakres środków	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
językowych, tzn. zróżni-	4 p.	<i>5</i> p.	2 p.	1 p.	υр.
cowana składnia, zróżni-					
cowana leksyka, w tym					
1					
np. bogata frazeologia,					
precyzyjne słownictwo,					
umożliwiające pełną i					
swobodną realizację te-					
matu.					
Brak powtórzeń.					
Zadowalający zakres	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
środków językowych, tzn.					
składnia i leksyka sto-					
sowne / odpowiednie do					
realizacji tematu. Powtó-					
rzenia wyrazów lub					
struktur składniowych.					
Wąski zakres środków ję-	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.
zykowych, tzn. składnia i	•	•	•	•	-
leksyka proste / ograni-					
czone, utrudniające reali-					
zację tematu.					

VII ORTOGRAFIA (0-1)

0-2 błędy -1 p. ponad 2 błędy -0 p.

VIII INTERPUNKCJA (0-1)

do 3 błędów - 1 p. ponad 3 błędy – 0 p.

Razem

Każdy poprawny sposób rozwiązania zadań przez ucznia powinien być uznawany. W modelu odpowiedzi zamieszczono warunki poprawności odpowiedzi i <u>przykładowe</u> rozwiązania.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania: 50

50 pkt.